ས་བོན་ཆུང་ཆུང་།: ཝང་གྷ་རི་མཱ་ཐཱའི་སྒྲུང་།

A Tiny Seed: The Story of Wangari Maathai

Nicola Rijsdijk

Maya Marshak

འདབ་དྲུག Dabtruk, པཊ་རིག་ཌོཌ། Patrick Dowd, ཆུ་ཚང་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། Chusang Sonam Rinchen

3

བོད་སྐད bo / English en

གནའ་སྔ་མོར། ཤར་ཨ་ཧྥི་རི་ཁའི་རི་བོ་ཁེ་ནི་ཡ་ཞེས་པའི་འདབ་ཀྱི་གྲོང་ཚོ་ཞིག་ན། བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གིས་མོ་རང་གི་ཨ་མའི་མཉམ་དུ་ཞིང་ཁ་ན་ལས་ཀ་ལས་གི་ཡོད་པ་རེད། བུ་མོ་དེའི་མིང་ལ་ཝང་ཀྰ་རི་ཟེར་གི་རེད།

. . .

In a village on the slopes of Mount Kenya in East Africa, a little girl worked in the fields with her mother. Her name was Wangari.

ཝང་གྷ་རི་ནམ་རྒྱུན་ཕྱི་ལོག་ལ་འགྲོ་རྒྱུར་དགའ་བོ་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚང་གི་ལྗུམ་རྭའི་ནང་གི་ལུད་དེ་དག་གྲི་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གིས་གཏུབས་ནས་ཞིབ་ཞིབ་བཟོས་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ས་བོན་ཆུང་ཆུང་དེ་ཚོ་ལུད་དྲོན་པོ་དེ་ཚོའི་ནང་དུ་གཏོར་བ་རེད།

. . .

Wangari loved being outside. In her family’s food garden she broke up the soil with her machete. She pressed tiny seeds into the warm earth.

མོ་རང་དགའ་ས་འི་དུས་ཚོད་ནི་དགོང་དྲོ་ཉི་མ་ནུབ་མ་ཐག་པའི་སྐབས་དེ་རེད།
ས་རུབ་སྡེ་མེ་ཏོག་དང་རྩི་ཤིང་སོགས་མཐོང་ཁག་པའི་སྐབས་སུ། བུ་མོ་ཝང་ག་
རི་ཡིས་མོ་རང་ཕྱིར་ནང་ལ་ལོག་རན་པ་ཤེས་གི་ཡོད་ལ། མོས་ཞིང་ཆིགས་ཀྱི་
ལམ་ཁ་ཆུང་ཆུང་དེ་ཚོ་བརྒྱུད་པ་དང་། ཆུ་ཀ་ཆུང་ཆུང་དེ་དག་ལ་བརྒལ་དགོས་
ས་ཡོད་ན་བརྒལ་ནས་ཡུལ་ལ་ལོག་ཡོང་གི་རེད་པ་རེད།

. . .

Her favourite time of day was just after sunset. When it got too dark to see the plants, Wangari knew it was time to go home. She would follow the narrow paths through the fields, crossing rivers as she went.

བུ་མོ་ཝང་ག་རི་རིག་པ་ཧ་ཅང་གི་ཡག་པོ་ཡོད་ལ། མོ་རང་སློབ་གྲྭར་འགྲོ་རྒྱུར་
རེ་བ་བརྒྱབ་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་མོའི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མོ་རང་
ནང་ནས་བསྡད་དེ། ཁོང་གཉིས་ལ་རོགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གསུང་
གིན་ཡོད་པ་རེད། མོ་རང་ལོ་བདུན་ལ་སོན་སྐབས། མོའི་ཕུ་བོས་ཕ་མ་གཉིས་ལ་
ཝང་ག་རི་སློབ་གྲྭར་འགྲོ་རུ་འཇུག་རོགས་ཞེས་ཞུ་བ་འབེན་པ་རེད།

. . .

Wangari was a clever child and couldn’t wait to go to school. But her mother and father wanted her to stay and help them at home. When she was seven years old, her big brother persuaded her parents to let her go to school.

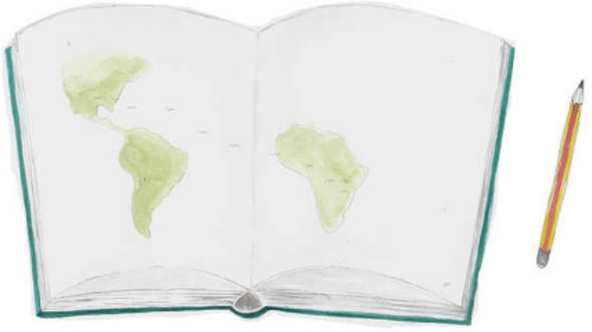

མོ་རང་ནམ་རྒྱུན་སློབ་སྦྱོང་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་ལ། དེབ་ག་རེ་བཀླགས་པ་ཡིན་ནའང་དེའི་ནང་ནས་དོན་དག་མང་པོ་ཤེས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། མོ་རང་སློབ་གྲྭ་ནས་སློབ་མ་རྩེ་ཕུལ་དུ་བྱུར་ནས། ཨ་མེ་རི་ཁའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཞིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཡོང་བར་སྐད་བཏང་བ་རེད། ཝང་གྷ་རི་བྲེལ་བ་ལངས་པ་དང་། མོས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐོར་སྔར་ལས་ཀྱང་མང་བ་ཤེས་འདོད་བྱུང་བ་རེད།

. . .

She liked to learn! Wangari learnt more and more with every book she read. She did so well at school that she was invited to study in the United States of America. Wangari was excited! She wanted to know more about the world.

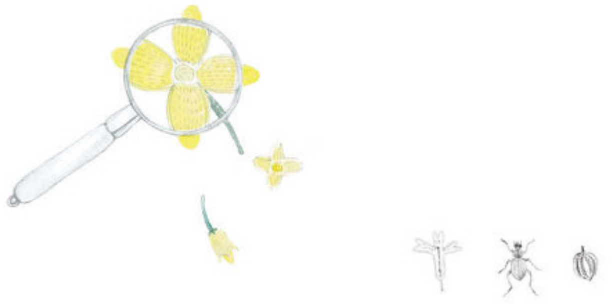

ཨ་མེ་རི་ཁའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་མོ་རང་གིས་ཤེས་བྱ་གསར་པ་མང་པོ་སྦྱངས་པ་རེད། ཁོ་མོས་རྩི་ཤིང་གི་རིགས་དང་། དེ་དག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འདེབ་དགོས་མིན་སྦྱངས་པ་རེད། མོས་རང་ཉིད་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཆེན་པོ་ཆགས་པའང་སེམས་ལ་དྲན་ཡོད་ལ། ཕུ་བོ་དང་མཉམ་དུ་ཁེ་ནི་ཡའི་ནགས་ཚལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་ནས་རྩེད་མོ་རྩེས་པ་སོགས་དྲན་གི་ཡོད་པ་རེད།

. . .

At the American university Wangari learnt many new things. She studied plants and how they grow. And she remembered how she grew: playing games with her brothers in the shade of the trees in the beautiful Kenyan forests.

མོ་རང་གིས་སློབ་སྦྱོང་ཅི་ཙམ་མང་པོ་བྱས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ཕ་ཡུལ་ཁེ་ནི་ཡའི་མི་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཛེ་ཟབ་ལ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཤེས་ཀྱིན་ཡོད་ལ། ག་ཚོད་མང་པོ་སྦྱངས་ན་དེ་ཚོད་ཀྱིས་ཤར་ཨ་ཧྥི་རི་ཁའི་ས་ཆ་ལྷག་པར་དུ་ཡིད་ལ་འཁོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

...

The more she learnt, the more she realised that she loved the people of Kenya. She wanted them to be happy and free. The more she learnt, the more she remembered her African home.

མོས་སློབ་གྲྭ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཚར་པ་དང་ཕ་ཡུལ་ཁེ་ནི་ཡ་ལ་ལོག་ཡོང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་ཕྱིར་འབྱོར་དུས་མོའི་ཕ་ཡུལ་ཁེ་ནི་ཡ་འགྱུར་བསྡད་ཡོད་པ་རེད། སྔར་གྱི་ས་ཆ་ཚང་མ་རྨོ་འདེབས་ཀྱི་ས་ཆར་བསྒྱུར་ནས་ཞིང་ཁ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཁེངས་བསྡད་ཡོད་ལ། བུད་མེད་རྣམས་ལ་མེ་ཤིང་འཐུ་རྒྱུ་འགྲོ་སའི་ནགས་ཚལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། མི་ཚང་མ་སྤྲང་པོ་ཆགས་པ་དང་བྱིས་པ་མང་པོས་ལྟོགས་སྐོམ་མྱོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

...

When she had finished her studies, she returned to Kenya. But her country had changed. Huge farms stretched across the land. Women had no wood to make cooking fires. The people were poor and the children were hungry.

ད་ནི་ཝང་གྷ་རི་ཡིས་མོ་རང་གི་ལས་འགན་ཅི་ཡིན་པ་དང་།མོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་པ་རེད། མོས་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ས་བོན་བཏབ་ནས་ནགས་འདེབས་སྟངས་བསླབས་ཤིང་། བུད་མེད་ཚང་མས་མེ་ཤིང་བཙོང་ནས་སོ་སོའི་ནང་མི་གསོ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། ཚང་མ་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེས་པ་རེད། འདི་ལྟར། བང་ག་རི་ཡིས་བུད་མེད་རྣམས་ལ་བློ་སྟོབས་དང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཤེས་བཅུག་པ་རེད།

. . .

Wangari knew what to do. She taught the women how to plant trees from seeds. The women sold the trees and used the money to look after their families. The women were very happy. Wangari had helped them to feel powerful and strong.

དུས་ཚོད་རིམ་པས་ཕྱིན་པ་དང་། ཤིང་སྡོང་གསར་པ་དེ་དག་སྐྱེས་ནས་ནགས་ཚལ་ཆགས་པ་དང་། གཙང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སླར་ཡང་བཞུར་མགོ་བརྩུགས་པ་རེད། ཝང་གྔ་རི་ཡི་སློབ་གསོ་དེ་ཨ་ཧྥི་རི་ཁའི་ས་ཆ་གང་སར་ཁྱབ་ཅིང་། དེང་སང་ཨ་ཧྥི་རི་ཀའི་ལུང་པར། ཝང་གྔ་རི་ཡི་ས་བོན་ལས་ཤིང་ནགས་ས་ཡ་མང་པོ་སྐྱེས་ཡོད་པ་རེད།

. . .

As time passed, the new trees grew into forests, and the rivers started flowing again. Wangari’s message spread across Africa. Today, millions of trees have grown from Wangari’s seeds.

ཝང་གྷ་རི་ཡིས་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་ཚང་མས་དོ་སྣང་བྱུང་བས་མི་ཚད། མོ་ལ་མིང་གྲགས་ཆེ་བའི་གཟེངས་རྟགས་ཞིག་ཕུལ་གནང་བ་རེད། མོ་ནི་ཨ་ཧྥི་རི་ཀའི་ལུང་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ནང་ནས་དགའ་རྟགས་དེ་ཐོབ་མཁན་ཨང་དང་པོ་ཆགས་པ་རེད།

. . .

Wangari had worked hard. People all over the world took notice, and gave her a famous prize. It is called the Nobel Peace Prize, and she was the first African woman ever to receive it.

༢༠༡༡ ལོར་ཝང་གྷ་རི་གྲོངས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་ཤིང་སྡོང་སྙིང་རྗེ་མོ་རེ་མཐོང་དུས་མོ་རང་ཡིད་ལ་དྲན་ཐུབ་གི་ཡོད་རེད།

. . .

Wangari died in 2011, but we can think of her every time we see a beautiful tree.

Global Storybooks

globalstorybooks.net

ས་བོན་ཆུང་ཆུང་།: ཝང་གཱ་རི་མཱ་ཐཱའི་སྒྲུང་།

A Tiny Seed: The Story of Wangari Maathai

Nicola Rijsdijk

Maya Marshak

འདབ་དྲུག Dabtruk, པཱཏ་རིག་ཌཽཊ། Patrick Dowd, ཆུ་ཚང་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། Chusang Sonam Rinchen (bo)

CC BY